

KIRJANDUS

5. klass

(70 tundi)

ÕPPESISU	ÕPITULEMUSED
Lugemine Lugemistehnika arendamine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste kodulugemine, Ühisaruteluks vajalike ülesannete täitmine.	Lugemine Õpilane on läbi lugenud vähemalt kolm erinevat vanusele sobivat kirjanduslikku teost erinevatest žanritest. Ta suudab lugeda erižanrilisi kirjanduslikke tekste lususalt ja mõtestatult ning hindab lugemist kui väärtuslikku tegevust. Lisaks oskab ta tutvustada loetud teoste autoreid, sisu ja tegelasi kaasõpilastele.
Jutustamine Fantaasiarikka loo jutustamine. Jutustab tekstilähedaselt, kasutades märksõnu. Jätkujutt. Kirjeldab sündmust või mälestuspilti iseenda või kellegi teise kogemusest	Jutustamine Tekstilähedane jutustamine: • Jutustamine kavapunktide või märksõnade abil. • Loo jutustamine mõtteliselt sidusa ja tervikliku struktuuriga, tuginedes kirjanduslikule tekstile, reaalsündmustele või isiklikule fantaasiale. • Jutustamine piltteksti (foto, koomiks) põhjal. Lisaks: • Teadmiste, väärtuste ja kõlblusega seotud teemade arutamine ja nende käsitlemine seoses eesti keele, muusika, kunsti ja teiste jutustavate ainetega. Teksti mõistmine, tõlgendamine ja analüüs:

Teksti mõistmine, tõlgendamine ja analüüs. Küsimuste koostamine: faktipõhised ja fantaasiaküsimused. Vastamine küsimustele tekstipõhiselt või oma sõnadega. Teksti struktureerimine: peamised sündmused ja mõisted punktide ja märksõnadena. Oluliste ideede leidmine lõikudest. Teema väljatoomine tekstis. Arutelu teemasid puudutavate teemade üle, oma seisukoha põhjendamine. Näidete otsimine tekstist, mis illustreerivad antud väiteid. Väidete toetamine isiklike kogemuste ja tekstinäidetega. Isiklike mõtete, tunnete ja lugemiselamuste väljendamine. Tundmatute sõnade mõistmise otsimine sõnaraamatust või muudest allikatest, et rikastada sõnavara. Tegelaste probleemide tuvastamine ja sõnastamine. Teose sündmustiku ja tegelaste seostamine enda ja ümbritsevaga. Pea- ja kõrvaltegelaste identifitseerimine, nende arengu jälgimine, iseloomustamine ja käitumise põhjendamine. Tegelaste rühmad ja nende vahelised konfliktid, nende põhjused ja lahendamisvõimalused	• Küsimuste koostamine: eriliigilised küsimused teksti kohta; vastamine küsimustele kasutades enda sõnu või tekstinäiteid. • Teksti sisukava koostamine: väidete või märksõnade abil. • Oluliste mõtete leidmine lõikudest. • Sündmuste järjestamine teksti põhjal, nende aja ja koha määramine. • Tegelaste välimuse, iseloomu ja käitumise kirjeldamine, nende omavaheliste suhete analüüsimine, nende käitumise hindamine, võrdlemine iseendaga. • Arutelu teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, probleemide ja väärtushoiakute üle, oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine, sobivate näidete valimine tekstist ja isiklikust elust. • Tundmatute sõnade tähenduse otsimine sõnaraamatust või muudest allikatest, sõnavara rikastamine.
Esinemine	Esinemine

Valitakse sobiv sõnavara, tempo, hääletugevus ja intonatsioon vastavalt esitamise eesmärgile ning auditooriumile. Luuleteksti esitamine peast - oskuslik luuletuse esitamine ilma teksti lugemata. Rollimäng ja rolliteksti esitamine - oskus mängida kindlat rolli, kasutades vastavat teksti ja väljendades selle kaudu karakteri emotsioone, motive ja isiksust	Esitab luuletuse või rolliteksti peast, pöörates tähelepanu esituse ladususele, selgusele ja täpsusele.
Omalooming Loob erineva pikkusega omaloomingulisi tekste, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste erinevatest žanritest. Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine. Õpilased loovad lühemaid ja pikemaid omaloomingulisi tekste, nagu seiklus- või fantaasiajutt, tekke- või seletusmuistend, luuletus, sündmustikuga seotud kuulutus, lõpplause mõnele teose tegelasele või tegelasrühmale, naljalugu, mida alustavad algustähekordused või muu sellesarnane.	Omalooming Kirjutab erineva pikkusega omaloomingulisi tekste erinevates žanrites, sealhulgas tekste, mis on kirjeldava ja jutustava sisuga

Lõiming:

5nda klassi ainekava on seotud ajalooga (muinasajalugu ja -kultuur, vanarahvakultuur, kombed ja tavad); kunstiga (rahvakunst); muusikaga (rahvalaul ja autorilaul, viis, rütm, esitus); eesti keelega (silp, rõhk, vanad keelevormid, murded, kujundlik keelekasutus); geograafiaga (asukohamääratlus piirkonniti, tsivilisatsioon ja loodus).